

Referensgruppsmöte 1

Projektets innehåll

Bordet runt och agenda

- Namn och kort om din roll

Agenda

- Inledning
- Tidplan och referensgruppens arbete
- Ei berättar om identifierade behov av reviderade befintliga krav i mätföreskrifter (för en bredare översyn av kraven i mätföreskrifterna)
- Referensgruppen berättar om identifierade behov av reviderade befintliga krav i mätföreskrifter
- Vägledning till genomförandeförordning – vad ska vägledningen innehålla?
- Planering för kommande möten
- Sammanfattning och avslut

Projektet - vägledning och revidering av mätföreskrifter

- Det främsta syftet med projektet är att ange nationella praxis enligt genomförandeförordningen 2023/1162 om tillgång till mätvärden.
- Känner alla till genomförandeförordningen 2023/1162?
- Projektets mål är att
  - ta fram en vägledning kopplad till genomförandeförordningen 2023/1162
  - nya eller reviderade krav i mätföreskrifterna
- Eftersom mätföreskrifterna revideras ska även andra ändamålsenliga justeringar av befintliga krav göras i mätföreskrifterna.

Tidplan

- Kraven i genomförandeförordningen träder i kraft 5 jan 2025.
- Ellag och mätförordning, som ska ge Ei nödvändiga bemyndiganden, kommer tidigast att träda i kraft 1 jan 2025.
- En vägledning för genomförandeförordning 2023/1162 i form av ett PM? ska tas fram för publicering av Ei senast den 15 juni 2024?
- Återkommer till formerna för vägledningen...
- En reviderad version av mätföreskrifter ska tas fram och beslutas senast 1 april 2025. (Ikraftträdande?)

Referensgruppens arbete

- Referensgruppens arbete kommer att fokusera på vägledningen (och tillhörande krav i föreskrifter) fram till sommaren.
- Efter sommaren fokuserar vi på revidering av befintliga krav i EIFS 2023:1.
- Möten cirka var 3:e vecka?
- Ni har möjlighet att lämna inspel till hur krav kan utformas.
- Kan ta del av förslag för diskussion på möten.
- Lämna information om konsekvenserna av de krav som föreslås.
- Synpunkter?

Revidering av mätföreskrifter - befintliga krav

Behov av revidering av befintliga krav i mätföreskrifter

- 1.** Slutkund bör få meddelande när nätföretaget utan kundens begäran byter mätmetod, se *Konsumenter och efterfrågefleksibilitet* Ei R2023:04. Ei avser att utreda om nätföretagen ska ha skyldigheten att informera slutkunder vid byte av mätmetod.
- 2.** Enligt rapporten *Konsumenter och efterfrågefleksibilitet* Ei R2023:04 ska Ei se över tiden för byte av mätmetod på begäran från slutkund. Tidsgränsen är tre månader idag för att nätföretag ska hinna genomföra mätarbyte som klarar tim- och kvartsmätning. Från den 1 januari 2025 ska alla slutkunder i lågspänningsnätet ha nya mätare som klarar de nya funktionskraven i mätförordningen, mätarbyte behövs därför inte längre vid byte av mätmetod, tiden kan därför kortas ner.
- 3.** Ei har tagit emot klagomål från slutkunder som saknat mätvärden under många månader. Ei har i samband med dessa klagomål uppmärksammat behovet av att kraven på hur fördelningen av energianvändningen vid korrigeringsstillfället ska göras behöver ses över. För månadsavräknade bör normala variationer över året beaktas. För små dygnsavräknade anläggningar behöver termer som "tillförlitliga metoder" förtydligas, det kan vara olika metoder som är lämpliga för stora resp. små anläggningar (möjliggöra automatiserad hantering).
- 4.** Ei har föreslagit att månadsavräkningen ska slopas men kraven på mätdatahantering för dygnsavräknade anläggningar är anpassade för stora anläggningar (över 63 A). Kraven behöver utformas så att de är ändamålsenliga och kostnadseffektiva även för mindre anläggningar.

Fortsättning

- 5. Ei har uppmärksammat att det kan behövas en översyn av kraven på mätdatahantering när mätvärden saknas eller vid rättning av felaktiga mätvärden. Kraven behöver förtydligas. Rapportering av senast kända mätarställning (dvs nollförbrukning) för fränkopplande anläggningar behöver förtydligas.**
- 6. Kraven på ”rapportering” av historiska mätdata till slutkund via Mina sidor är otydliga. Det behöver förtydligas hur länge mätvärden ska visas (utan särskild begäran) för slutkunden.**
- 7. Krav på fakturainformation, en utredning behövs. Den kommer att fokusera på krav som relaterar till fakturainformation som inkluderar mätvärden på Mina sidor. Även kopplingen till nätavgifter kan komma att ingå i utredningen. Syftet är att slutkunden ska kunna granska och förstå sin faktura. (Ev kommer frågan om hur kvartspriser ska anges att behöva adresseras.)**
- 8. Det ställs idag inga specifika krav på validering av mätdata så att mätvärden som rapporteras är rimliga. Mätföreskrifterna bör inkludera krav på nätföretagen att verifiera att mätvärdena som rapporteras är rimliga. Det kan behöva säkerställas att beräkningar och kopplingar mellan system sker korrekt, felkopplade mätare efter åtgärder ska upptäckas, solceller som producerar på natten (batterier kan dock stöka till detta) eller effekt som överskrider vad huvudsäkringens tillåter.**

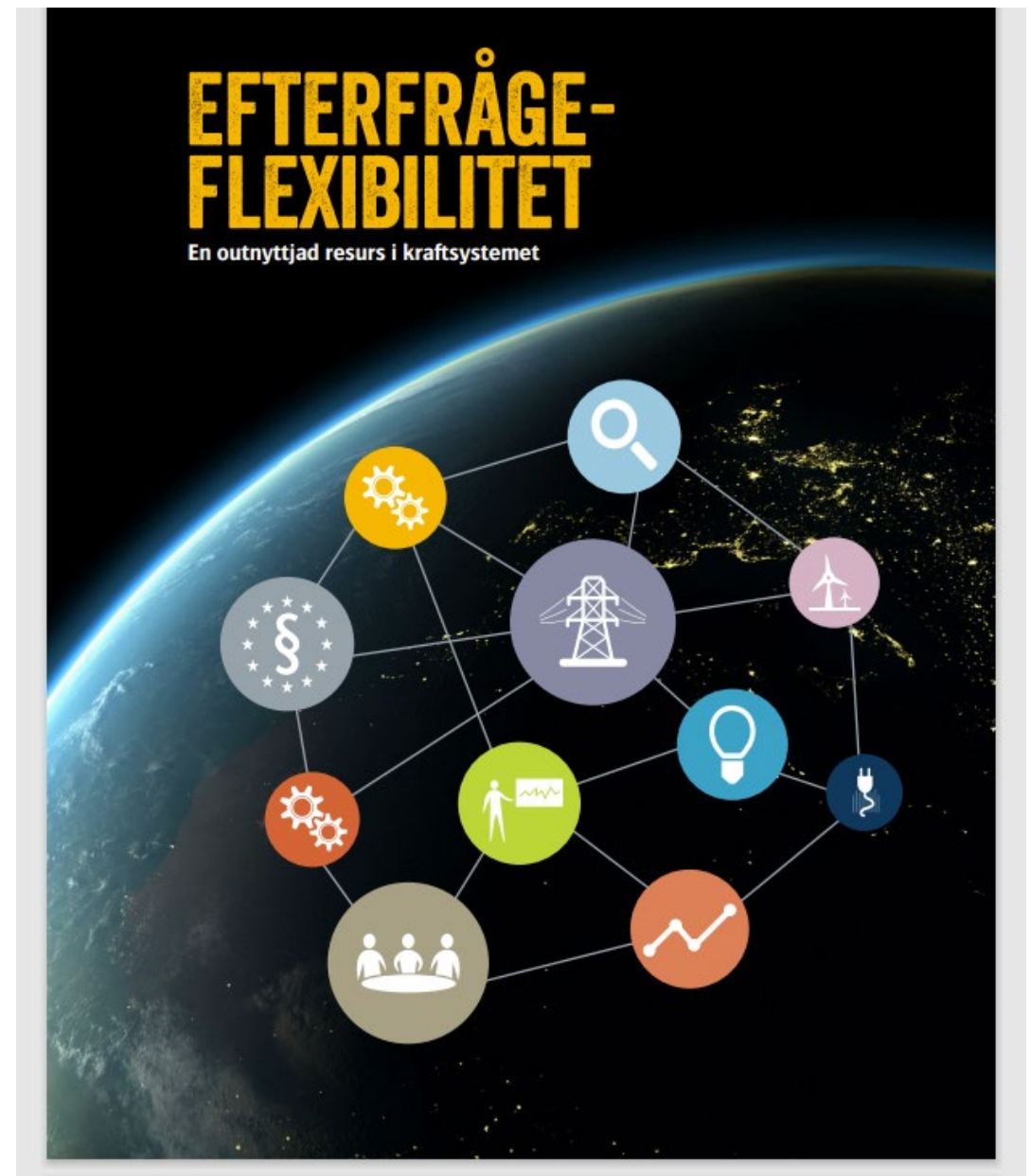

Fortsättning

- 9.** Anpassningar till reviderad ellag, t.ex. prioritet vid tilldelning av elleverantör med skyldighet att ta emot inmatning. Meddelanden från aggregatorer.
- 10.** Översyn av reglering av nätföretagens tilldelning och ändring av anläggnings-id. Frågan som bör utredas är om ett anläggnings-id bör kopplas till en uttags- eller inmatningspunkt, istället för till en anläggning?
- 11.** Det ansluts många batterianläggningar som kan mata in hög effekt under några sekunder eller minuter. Effekten smetas ut över en kvart eller timme, nätföretagen ser ökade behov av att mäta anläggningar med kortare intervall än en kvart. Men enligt mätföreskrifterna ska mätvärden rapporteras med bibehållen energiupplösning, elleverantörer har dock inte behov av mätvärden med högre upplösning än avräkningsperioden. Ei ska utreda om även t.ex. 5-minuters-värden ska skickas till elleverantör, eller om sådana mätvärden ska aggregeras till det avräkningsperiodens tidslängd (dvs 15 min.).
- 12.** Förslag från referensgruppen?
- 13.** Hur är det med rapportering i fram- eller bakkant av timmen och format i Ediel? Frågan dyker upp ibland om den tydligt hanteras i Ediel-formatet eller om det kan bli fel mellan nätföretag och elleverantör?

Genomförandeförordningen 2023/1162 – vägledning och krav

- Energisystemen behöver fler flexibla resurser
- Ca 2 % har minst en behörig part idag
- Antalet förväntas öka väsentligt framöver
- Aggregatorer och energigemenskaper och andra energitjänster
- Mätvärden som behövs för att slutkunden ska kunna använda energitjänster

Krav på medlemsstater – artikel 23

- Medlemsstaterna ska organisera hanteringen av uppgifter för att säkerställa **effektiv och säker tillgång** till och **effektivt och säkert utbyte av uppgifter** samt **dataskydd och datasäkerhet**.
- Tillgången till uppgifterna ska vara **enkel** och de **relevanta förfarandena** för att få tillgång till uppgifterna **ska offentliggöras**.
- **Inga extra kostnader** får åläggas slutkunderna för tillgången till deras uppgifter eller för en begäran om att deras uppgifter ska göras tillgängliga.
- Medlemsstaterna ska ansvara för fastställandet av **relevanta avgifter** för de behöriga parternas tillgång till uppgifter.
- Rapportera den nationella referensmodellen som ska göra det möjligt för alla inom EU att kunna tillhandahålla energitjänster till slutkunder inom EU.
- Ska vara i linje med GDPR, eIDAS-förordning och **uppmuntra till digitala lösningar**.

Bakgrund

- Genomförandeförordningen är detaljerad och gäller tillgången till mätvärden.
- Tillgång till mätdata för slutkunden själv och för tillgång till tredje part.
- Tillgång till historiska mätvärden och mätvärden i nära realtid.
- En "referensmodell" anges med de förfaranden som ska användas för att marknadsaktörerna ska få tillgång till uppgifterna.
- Referensmodellen är teknikneutral och anger **minimikrav**. Det ska finnas en nationell praxis som anger t.ex gränssnitt.
- Genomförandeförordningens referensmodell ska tillämpas 5 januari 2025
- Nationell praxis ska rapporteras och behöver regleras nationellt.
- Energitjänsteleverantörer ska kunna etablera sig i hela EU.

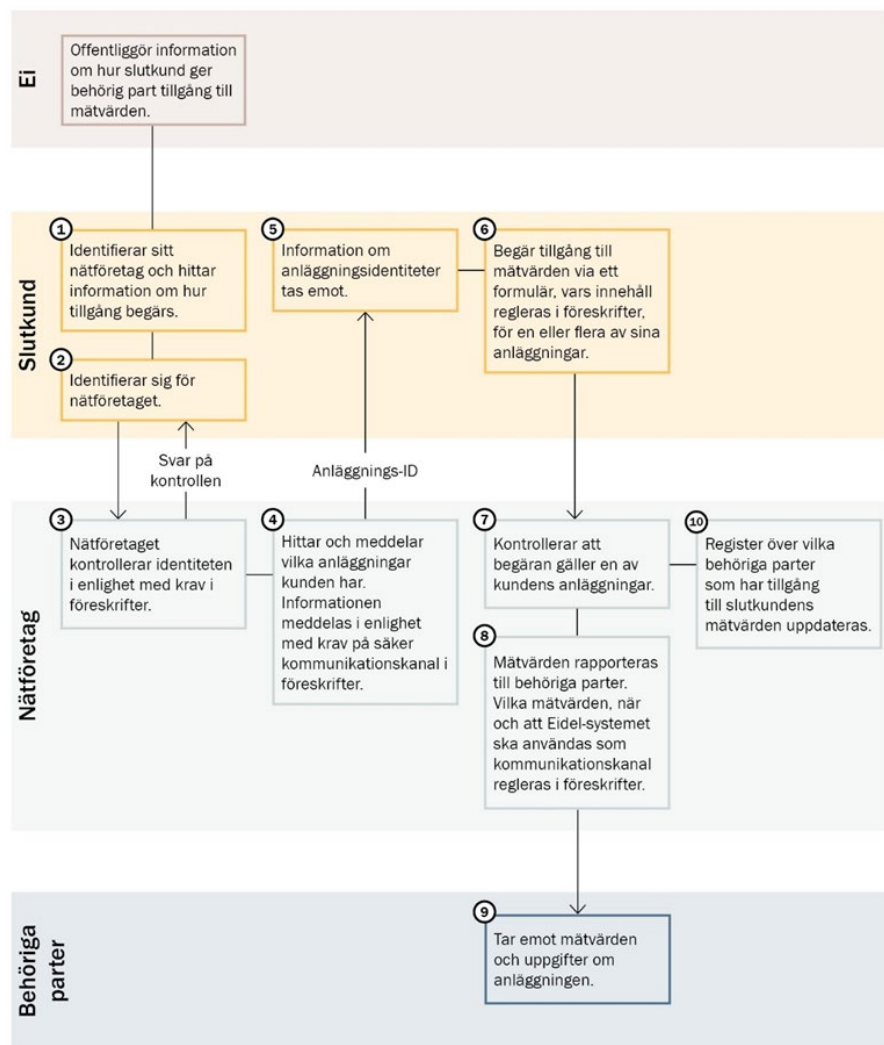
Identifierade gap till svenska förfaranden idag

Nätföretag har skyldigheter idag – men det saknas viss reglering

- Inga krav på kontroll av identitet (förutom när mätarens gränssnitt ska öppnas)
- Inga krav på information om hur slutkunden ska göra för att få eller ge tillgång
- Inga krav på register
- Saknas krav på vilket kommunikationsgränssnitt som ska användas vid utbyte av uppgifter inför rapportering/tillgång – används säkra kanaler?
- Saknas krav på vilka uppgifter som utbyts och vilka mätvärden som ska kunna skickas
- Att slutkund ska kunna ladda ner sina mätvärden (och därmed även formatet på mätvärden som laddas ner av slutkund)
- Regleringen utgår från rapportering till slutkund – inte tillgång

Detta måste anges i svensk praxis för tillgång till egna mätvärden, delning av mätvärden och admin av elmätarens gränssnitt

Processen för att ge behörig part tillgång till mätvärden

1. Slutkunden loggar in i nätföretagets kundportal. Genom inloggningen kontrolleras identiteten på slutkunden av nätföretagets system.
2. Slutkunden kan se sina anläggningar i kundportalen eftersom nätföretaget har kopplat anläggningarna till de olika slutkundernas konton i kundportalen.
3. Slutkunden klickar på en knapp för att påbörja en begäran om att ge en berättigad part tillgång till mätvärden via ett formulär.
4. I formuläret kan slutkunden se vilka mätvärden behöriga parter kan få tillgång till. Slutkunden kan välja behörig part från en lista som innehåller de berättigade parter som är så kallade ombud i Ediel-systemet. Slutkunden anger för vilken period mätvärden ska skickas till den behöriga parten.
5. Nätföretaget tar emot begäran om att ge behörig part tillgång till mätvärden och meddelar den behöriga parten.
6. Nätföretaget startar rapportering av mätvärden för mätpunkten till behörig part i Ediel-systemet.
7. Register med information om när slutkunden har laddat ner mätvärden uppdateras.

Föreskrifter

- Digitala system och automatiserade processer.
- Använda PRODAT-meddelanden för aktörer
- Använda Mina sidor för slutkund
- Ej digitala kunder?
- Användandet av ombud med fullmakt driver idag majoriteten av kostnader. Ei vill hitta effektivare och säkrare lösningar.
- Det indikeras dock att det kan komma någon form av verktyg för mätvärden i den nya energipropen...
- Användande av identifieringstillitsnivåer i eIDAS-förordningen. Identifiering för företag.

Inspel till vägledningen?

Exempel på krav i föreskrifter

Att mätvärden ska rapporteras via Ediel-systemet.

Vilka uppgifter nätföretaget ska offentliggöra.

Hur kontroll av identitet ska göras, för digitala lösningar i linje med kraven i eIDAS-förordningen och olika tillitsnivåer.

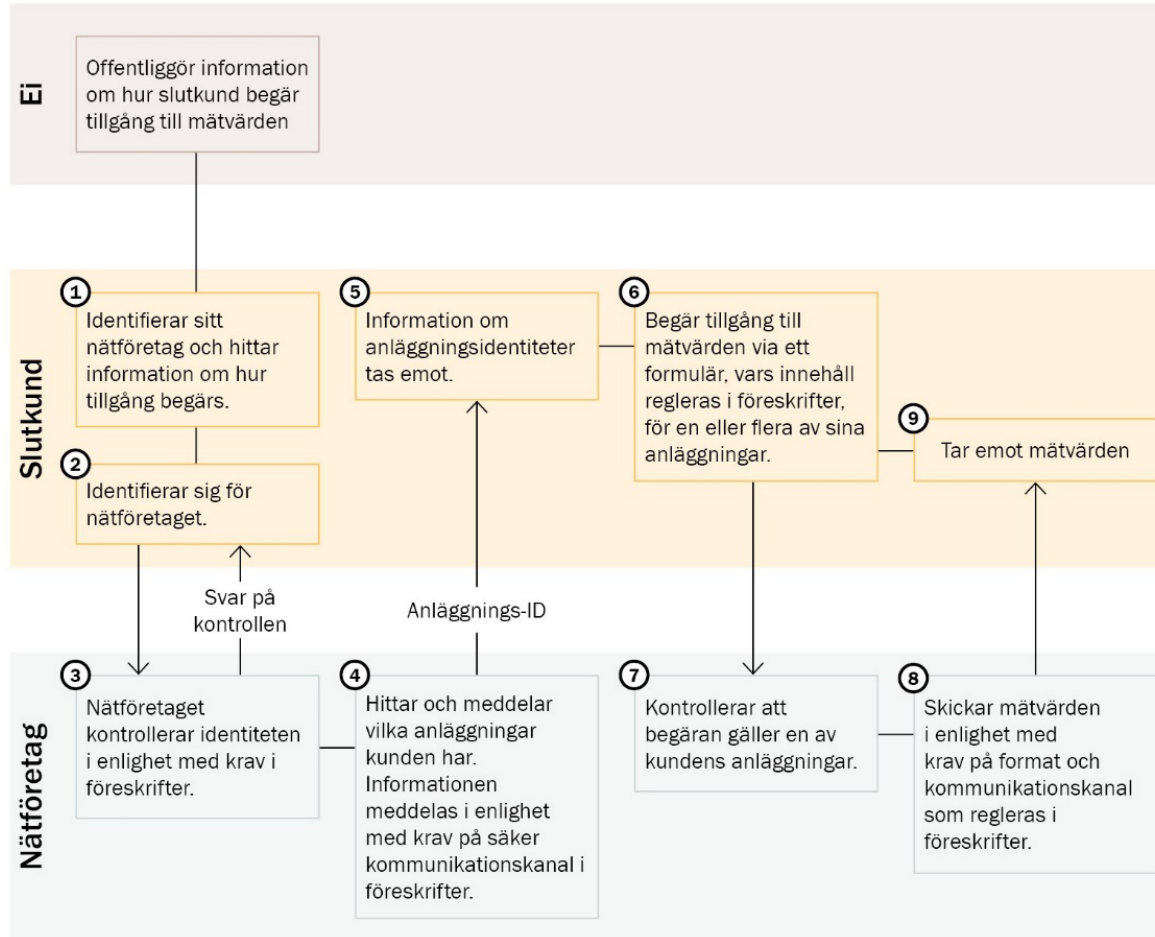
Vilka uppgifter en begäran ska innehålla och vilka mätvärden behöriga parter kan få tillgång till.

Hur begäran ska lämnas in av slutkunden så att uppgifterna i begäran hanteras säkert och effektivt.

Hantering av fel.

Innehållet i registret.

Processen för tillgång till egna mätvärden

1. Slutkunden loggar in i nätföretagets kundportal. Genom inloggningen kontrolleras identiteten på slutkunden av nätföretagets system.
2. Slutkunden kan se sina anläggningar i kundportalen eftersom nätföretaget har kopplat anläggningarna till de olika slutkundernas konton i kundportalen.
3. Slutkunden klickar på en knapp för att ladda ner sina mätvärden till en excel-fil.
4. Register med information om när slutkunden har laddat ner mätvärden uppdateras.

Föreskrifter - nationell praxis

- Använda Mina sidor för slutkund
- Minimikrav på informationsutbyte mellan marknadens aktörer. Vissa saker ligger utanför: vissa typer av mätvärden som mätaren kan mäta och gränssnitt som kunden kan få tillgång (som t.ex. via mail eller API).
- Utformning av tillgång till mätdata för slutkunder med många mätpunkter.
- Inspel om vad vägledningen bör innehålla?

Vilka uppgifter
nätföretaget ska
offentliggöra

Hur kontroll av identitet
ska göras digitalt och i
linje med eIDAS-
förordningen

Vilka uppgifter en
begäran ska innehålla
och vilka mätvärden
slutkunden ska få
tillgång till

Hur begäran ska lämnas
in av slutkunden så att
uppgifterna i begäran
hanteras säkert och
effektivt

Innehållet i registret

Utbyte av uppgifter vs rapportering och tillgång till mätvärden

- Kraven gäller nätföretag
- Krav vid rapportering av och tillgång till mätvärden
- Krav på utbytet av uppgifter, dvs när uppgifterna *inte* är mätvärden, det som idag skickas in via mail och sköts av ombud.

Rapportering av mätresultat

Ett nätföretag ska på begäran rapportera resultaten av de mätningar som görs enligt 1 § till ett företag som elanvändaren eller elproducenten har utsett. På begäran av elanvändaren ska nätföretaget även lämna uppgifter om elanvändarens historiska

Begäran om mätvärden

11 §

Ett nätföretag ska säkerställa att en elanvändare eller en aktiv kund på ett enkelt sätt kan begära att mätvärden rapporteras till behöriga parter och tillgängliggörs för elanvändare och aktiva kunder.

Nätföretaget ska säkerställa att utbytet av uppgifter är effektivt och säkert vid en begäran om rapportering och tillgängliggörande av mätvärden.

Rapportering och tillgängliggörande av begärda mätvärden

3 §

Ett nätföretag ska på ett säkert och effektivt sätt tillgängliggöra mätvärden för elanvändare och aktiva kunder.

Nätföretaget ska på begäran av en elanvändare eller en aktiv kund rapportera resultaten av de mätningar som görs enligt 1 § till behöriga parter. På begäran av elanvändaren eller den aktiva kunden ska nätföretaget även rapportera den historiska elförbrukningen till behöriga parter. Rapporteringen av mätvärden ska ske på ett säkert, effektivt och icke-diskriminerande sätt.

Nätföretaget ska på begäran rapportera resultaten av de mätningar som görs enligt 1 § till företag som en elproducent har utsett.

Kostnadsfritt för slutkunden

- Förtydligat att det ska vara kostnadsfritt om det sker i enlighet med föreskrifter.
- Gäller inte bara mätning.
- Det ska inte krävas att begäran inkluderar en begäran om byte av mätmetod.
- Anpassat till att kvartsmätning ersatt timmätning.

5 §⁴

En elanvändare som begär att elförbrukningen ska mätas på något annat sätt än enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 2 § 1 ska av nätföretaget debiteras merkostnaden för denna mätning och för rapporteringen av resultaten av dessa mätningar. Om mätningen *av elanvändarens förbrukning* då kräver en annan mätutrustning än vid mätning enligt de nämnda föreskrifterna, ska elanvändaren betala kostnaden för mätaren med tillhörande insamlingsutrustning och för dess installation i uttagspunkten.

En elanvändare får inte debiteras merkostnader för att den har

1. ingått ett avtal om leverans av el som förutsätter att mängden överförd el ska mätas per timme, *eller*
2. begärt att nätföretaget ska lämna information som visar elanvändarens förbrukning per timme.

En elanvändare *eller en aktiv kund* som begär att elförbrukningen *eller elproduktionen* ska mätas *eller att mätvärdena ska rapporteras eller tillgängliggöras* på något annat sätt än enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 2 § 1 och 4 § ska av nätföretaget debiteras merkostnaden för denna mätning, *administrationen för en sådan begäran* och för rapporteringen *eller tillgängliggörandet* av resultaten av dessa mätningar. Om mätningen då kräver en annan mätutrustning än vid mätning enligt de nämnda föreskrifterna, ska elanvändaren *eller den aktiva kunden* betala kostnaden för mätaren med tillhörande insamlingsutrustning och för dess installation i uttagspunkten *eller inmatningspunkten*.

En elanvändare *eller en aktiv kund* får inte debiteras merkostnader för att den har ingått ett avtal om leverans av el som förutsätter att mängden överförd el ska mätas per kvart *eller timme*.

Behov av vägledning pga att krav träder i kraft 2025

- Angeläget att justeringar görs i ellag och mätförordning så snart som möjligt.
- Ei avser ta fram en vägledning och basera föreskriftskrav på den. Den blir inte juridiskt bindande men ger nätföretag vägledning när system ska utvecklas.
- Nationell praxis kan inte rapporteras förrän föreskrifter har beslutats, Ei får inte in uppgifter och det finns ingen nationell praxis utan föreskriftskrav.
- Ellag och mätförordning träder tidigast i kraft 1 januari 2025
- Bör Ei publicera vägledningen etappvis? Versionshanterat?
- Eller ett dokument den 15 juni 2024?
- I form av ett PM? Eller fråga/svar?

Nästa steg för referensgruppen

- Anna bokar referensgruppsmöten.
- Inför möten kommer de ämnen som ska diskuteras på mötet att skickas ut via mail.
- Även förslag till texter kan skickas ut för skriftliga förslag till justeringar.
- Diskussion på möte.
- Förfrågan om uppgifter till konsekvensutredning skickas till referensgruppen när förslaget har utretts.

Energimarknader för samhällets behov

